

УДК 352.075:004:005.8

**ЗАСТОСУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ В УПРАВЛІННІ
ОБ'ЄДНАНИМИ ТЕРИТОРІАЛЬНИМИ ГРОМАДАМИ**<https://orcid.org/0000-0002-7142-4308>

Горошкова Лідія Анатоліївна, д.е.н., доцент, професор кафедри підприємництва, менеджменту організацій та логістики, академік Академії економічних наук України, Запорізький національний університет, goroshkova69@gmail.com, +380674581067

Волков Володимир Петрович, д.т.н., проф., професор кафедри підприємництва, менеджменту організацій та логістики, академік Академії економічних наук України, Запорізький національний університет, kafedra_pmoil_znu@ukr.net <https://orcid.org/0000-0002-1270-895X>

Карбівничий Роман Олексійович, аспірант, Запорізький національний університет <https://orcid.org/0000-0003-1835-4838>

Goroshkova (Horoshkova) Lidiya, Doctor of economical science, professor of the department of business, management organizations and logistics, Zaporizhzhya National University

Volkov Vladimir, Doctor of technical science, professor, professor of the department of business, management organizations and logistics, Zaporizhzhya National University

Karbivnychy Roman, postgraduate of the Department of business, management and logistics, Zaporizhzhya National University

L. Goroshkova, V. Volkov, R. Karbivnychy. Application of information systems in management of the incorporated territorial communities.

In work the analysis of essence of territorial communities is carried out (spent), the material and financial basis of local self-management is determined. It is offered resources of the incorporated territorial communities to group thus: a) nature-geographical - ground, wood, water, mineral-raw, biological and power; б) economic - material (movable and immovable property, communications), financial (incomes and expenses of the budget, grant, subvention, grants), human and non-material (information, technology, communications).

Is proved, that the condition of effective management of the incorporated territorial community (ITC) is creation of modern information systems, development of effective mechanisms of the tax, processing and representation of the information, procedures and means of an exchange of the data.

The information control system ITC is developed which is complex electronic information-analytical system of automation of activity of the incorporated territorial community. The system contains three mainframes: the population; the finance and real estate.

Is proved, that the introduction of an information control system ITC will give an opportunity to organize work so that operatively to satisfy all information needs of the workers ITC, to increase efficiency and efficiency of management, planning and use of all resources of the incorporated territorial community.

Горошкова Л. А., Волков В. П., Карбівничий Р. О. Застосування інформаційних систем в управлінні об'єднаними територіальними громадами.

У роботі проведений аналіз сутності територіальних громад, визначена матеріальна і фінансова основа місцевого самоврядування. Запропоновано ресурси об'єднаних територіальних громад згрупувати таким чином: а) природно-географічні – земельні, лісові, водні, мінерально-сировинні, біологічні та енергетичні; б) економічні – матеріальні (рухоме і нерухоме майно, комунікації), фінансові (доходи та витрати бюджету, дотації, субвенції, гранти), людські та нематеріальні (інформації, технології, комунікації).

Доведено, що умовою ефективного управління об'єднаною територіальною громадою (ОТГ) є створення сучасних інформаційних систем, розробка ефективних механізмів збору, обробки та представлення інформації, процедур та технічних засобів обміну даними.

Розроблено інформаційну систему управління ОТГ, що є комплексною електронною інформаційно-аналітичною системою автоматизації діяльності об'єднаної територіальної громади. Система містить три основних блоки: населення; фінанси та нерухомість.

Доведено, що впровадження інформаційної системи управління ОТГ надасть можливість організувати роботу таким чином, щоб оперативно задовольняти всі інформаційні потреби працівників

ОТГ, підвищити ефективність та оперативність управління, планування і використання всіх ресурсів об'єднаної територіальної громади.

Горошкова Л. А., Волков В. П., Карбівничий Р. А. Применение информационных систем в управлении объединенными территориальными общинами.

В работе проведен анализ сущности территориальных общин, определена материальная и финансовая основа местного самоуправления. Предложено ресурсы объединенных территориальных общин сгруппировать таким образом: а) природно-географические – земельные, лесные, водные, минерально-сырьевые, биологические и энергетические; б) экономические – материальные (движимое и недвижимое имущество, коммуникации), финансовые (доходы и затраты бюджета, дотации, субвенции, гранты), человеческие и нематериальные (информации, технологии, коммуникации).

Доказано, что условием эффективного управления объединенной территориальной общиной (ОТО) есть создание современных информационных систем, разработка эффективных механизмов сбора, обработки и представление информации, процедур и технических средств обмена данными.

Разработана информационная система управления ОТО, которая является комплексной электронной информационно-аналитической системой автоматизации деятельности объединенной территориальной общины. Система содержит три основных блока: население; финансы и недвижимость.

Доказано, что внедрение информационной системы управления ОТО предоставит возможность организовать работу таким образом, чтобы оперативно удовлетворять все информационные потребности работников ОТО, повысить эффективность и оперативность управления, планирование и использование всех ресурсов объединенной территориальной общины.

Постановка проблеми. В умовах децентралізації владних відносин в державі актуальними постають дослідження складних суспільно-економічних систем, які функціонують на основі прийняття колективних рішень і здійснення колективних дій. Це вимагає вивчення передумов здійснення ефективного управління суспільними ресурсами на місцевому рівні та формування методологічної бази удосконалення територіальної організації влади шляхом насамперед формування самодостатніх територіальних громад. Важливим чинником спроможності та стабільності розвитку громад є ресурси. На особливу увагу заслуговує проблема управління ресурсним забезпеченням з використанням сучасних інформаційних систем і продуктів.

Аналіз основних досліджень та публікацій. Сучасними аспектами вирішення проблем розвитку територіальних громад та місцевого самоврядування займаються такі вчені, як Павлюк А.П., Олійник Д.І., Баталов О.А., Дацко О.І., Муркович Л. Л., Молодожен Ю.Б. та ін. [1-4]. Результати власних досліджень наведені у [5-9].

Виокремлення невирішених проблем, яким присвячена стаття. Постійне зростання обсягу і швидкості обміну інформацією у сучасному світі призвело до підвищення вимог щодо інформації, якості її обробки, структуризації та зберігання. На сьогодні якість управлінських рішень суттєво залежить від того, наскільки забезпечений швидкий доступ до потрібної інформації в зручному форматі. Саме тому існує потреба у розробці сучасних інформаційних систем управління децентралізованими соціально-економічними структурами.

Формування цілей статті. Основним завданням роботи є розробка інформаційної системи управління ресурсами та інфраструктурою об'єднаних територіальних громад, що дозволить підвищити ефективність системи управління і забезпечити можливість зробити громади економічно самодостатніми та фінансово спроможними.

Результати дослідження. У Конституції України територіальна громада визначена як первинний суб'єкт місцевого самоврядування. Відповідно до статті 140 Конституції, місцеве самоврядування є правом територіальної громади – жителів села чи добровільного об'єднання у сільську громаду жителів кількох сіл, селища та міста – самостійно вирішувати питання місцевого значення в межах Конституції і законів України.

Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» (в редакції від 02.08.2017 р.) містить таке визначення: «Територіальна громада – жителі, об'єднані постійним проживанням у межах села, селища, міста, що є самостійними адміністративно-територіальними одиницями, або добровільне об'єднання жителів кількох сіл, що мають

єдиний адміністративний центр» [10]. У статті 16 Закону зазначено, що матеріальною і фінансовою основою місцевого самоврядування є рухоме і нерухоме майно, доходи місцевих бюджетів, інші кошти, земля, природні ресурси, що є у комунальній власності територіальних громад сіл, селищ, міст, районів у містах, а також об'єкти їхньої спільної власності, що перебувають в управлінні районних і обласних рад.

Тобто власність територіальної громади – це земля, ліс, природні ресурси, комунальне майно, місцевий бюджет, а також утворені територіальною громадою комунальні підприємства та у законний спосіб утворені всі місцеві органи влади, а саме: прокуратура, міліція, суд, державна виконавча служба, пенсійний фонд, податковий орган, які відповідно до ст.6 Європейської Хартії місцевого самоврядування та ст. 142 Конституції України, є відповідними адміністративними структурами територіальної громади, що забезпечуються нею ресурсами для виконання своїх завдань.

Відповідно до частин першої, третьої, четвертої, п'ятої, шостої та восьмої статті 60 Закону [10] територіальним громадам сіл, селищ, міст, районів у містах належить право комунальної власності на рухоме і нерухоме майно, доходи місцевих бюджетів, інші кошти, землю, природні ресурси, підприємства, установи та організації, в тому числі банки, страхові товариства, а також пенсійні фонди, частку в майні підприємств, житловий фонд, нежитлові приміщення, заклади культури, освіти, спорту, охорони здоров'я, науки, соціального обслуговування та інше майно і майнові права, рухомі та нерухомі об'єкти, визначені відповідно до закону як об'єкти права комунальної власності, а також кошти, отримані від їх відчуження.

Територіальні громади сіл, селищ, міст, районів у містах безпосередньо або через органи місцевого самоврядування можуть об'єднувати на договірних засадах на праві спільної власності об'єкти права комунальної власності, а також кошти місцевих бюджетів для виконання спільних проектів або для спільного фінансування (утримання) комунальних підприємств, установ та організацій і створювати для цього відповідні органи і служби. Районні та обласні ради від імені територіальних громад сіл, селищ, міст здійснюють управління об'єктами їхньої спільної власності, що задовольняють спільні потреби територіальних громад.

Стаття 143 Конституції України містить перелік повноважень територіальної громади як первинного суб'єкта місцевого самоврядування, які здійснюються безпосередньо або через утворені ними органи місцевого самоврядування. Це управління майном, що є в комунальній власності; затвердження програм соціально-економічного та культурного розвитку і контроль їх виконання; затвердження бюджетів відповідних адміністративно-територіальних одиниць і контроль їх виконання; встановлення місцевих податків і зборів відповідно до закону; забезпечення проведення місцевих референдумів та реалізації їх результатів; утворення, реорганізація та ліквідація комунальних підприємств, організацій і установ, а також здійснення контролю за їх діяльністю; вирішення інших питань місцевого значення, віднесених законом до їхньої компетенції [11].

Органам місцевого самоврядування можуть надаватися законом окремі повноваження органів виконавчої влади. Держава фінансує здійснення цих повноважень у повному обсязі за рахунок коштів Державного бюджету України або шляхом віднесення до місцевого бюджету у встановленому законом порядку окремих загальнодержавних податків, передає органам місцевого самоврядування відповідні об'єкти державної власності.

Основним джерелом наповнення бюджетів ОТГ є податки: а) 60% податку на доходи фізичних осіб (ПДФО); б) 25% екологічного податку; в) 5% акцизного податку з реалізації підакцизних товарів; г) 100% єдиного податку; д) 100% податку на прибуток підприємств та фінансових установ комунальної власності; е) 100% податку на майно (нерухомість, майно, транспорт); ж) державне мито; з) плата за надання адміністративних послуг, адміністративні штрафи та штрафні санкції; к) збір за місце паркування

транспортних засобів; л) туристичний збір; м) плата за ліцензії та сертифікати на певні види господарської діяльності; н) надходження від орендної плати за користування майновими комплексами та іншим майном, що перебуває у комунальній власності; о) рентні плати за користування надрами (у т. ч. для видобування корисних копалин), за спеціальне використання води та водних об'єктів, лісових ресурсів; п) орендна плата за водні об'єкти, їх частини; р) плата за розміщення тимчасово вільних коштів місцевих бюджетів (банківські депозити); с) концесійні платежі щодо об'єктів комунальної власності; т) 75% коштів, призначених на відшкодування втрат сільськогосподарського і лісового виробництва.

З 2018 року до бюджетів ОТГ зараховуватиметься: 3% рентної плати за користування надрами для видобування нафти, природного газу та газового конденсату (крім рентної плати за користування надрами в межах континентального шельфу та/або виключної (морської) економічної зони України; 100% єдиного податку, що сплачується платниками єдиного податку четвертої групи (сільгосптоваровиробники).

Відповідно до норм Бюджетного кодексу України (ст. 97, 99, 100, 102, 103-2, 103-4 і 108) на сьогодні бюджети ОТГ мають прямі міжбюджетні відносини з державним бюджетом у формі: базової дотації; реверсної дотації; освітньої субвенції; медичної субвенції; субвенції на формування інфраструктури ОТГ; субвенції на здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку окремих територій; інших субвенцій та дотацій, якщо є підстави для надання та отримання відповідних міжбюджетних трансфертів; коштів Державного фонду регіонального розвитку (ДФРР).

Таким чином, ресурси, що відповідно до чинного законодавства є у розпорядженні ОТГ можливо згрупувати таким чином: а) природно-географічні – земельні, лісові, водні, мінерально-сировинні, біологічні та енергетичні; б) економічні – матеріальні (рухоме і нерухоме майно, комунікації), фінансові (доходи та витрати бюджету, дотації, субвенції, гранти), людські та нематеріальні (інформації, технології, комунікації).

На думку авторів, спроможність управління громадою суттєво залежить від того, наскільки раціонально та ефективно процеси управління впливають на процес створення матеріальних і нематеріальних благ.

Ефективність управління ОТГ можливо оцінювати за допомогою таких показників: високоякісний менеджмент, ефективність управління організаційними системами, що характеризуються категоріями результативності (ефективності) організації – дієвості, економічності, конкурентоспроможності, продуктивності, якості життя населення, прибутковості, інновацій, динаміки та ін. Зазначені критерії спрямовані на вдосконалення традиційних напрямів управління, оскільки існує необхідність у поєднанні принципів дохідності і соціальної користі.

Управління ОТГ – це складний процес, що вимагає наявності достовірних даних про поточний стан справ, ефективних механізмів їх обробки та чіткої взаємодії різних підрозділів та служб. Тому необхідною умовою ефективного управління ОТГ є створення сучасних інформаційних систем, розробка ефективних механізмів збору, обробки та представлення інформації, процедур та технічних засобів обміну даними.

Такою основою сьогодні може бути інформаційна система, здатна вирішити задачі накопичення та узагальнення різних за типом та походженням даних, забезпечити потрібний рівень взаємодії різних підрозділів ОТГ, що забезпечують життєдіяльність громади, зручні механізми подання накопиченої інформації та результатів її аналізу.

Метою розробки інформаційної системи (ІС) управління ОТГ було створення єдиної спеціалізованої багаторівневої бази даних, що призначена для підвищення адміністративної та економічної ефективності та оперативності управління, планування і використання всіх ресурсів об'єднаної територіальної громади.

На першому етапі розробки ІС увагу було зосереджено на таких складових економічних ресурсів: нерухомому майні, фінансових та людських ресурсах.

Серед нерухомого майна виокремимо:

І. Будівлі:

1) Адміністративні та житлові приміщення: а) органи виконавчої влади та місцевого самоврядування; б) гуртожитки.

2) Заклади освіти: а) загальноосвітні навчальні заклади I-III, I-II та I ступенів; б) дошкільні навчальні заклади; в) заклади позашкільної освіти; г) гімназії; д) ліцеї; е) коледжі; ж) технікуми; з) вищі навчальні заклади (муніципальні); і) музичні школи.

3) Медичні установи: а) фельдшерсько-акушерські пункти; б) амбулаторії на засадах сімейної медицини; в) сільські лікарські амбулаторії; г) лікарні; д) поліклініки; е) аптеки; ж) ветеринарні лікарні; з) пологові будинки; і) стоматологічні поліклініки; к) пункти обігріву; л) центри матері та дитини; м) геріатричні пансіонати; н) дитячі будинки.

4) Заклади культури: а) будинки культури; б) сільські клуби; в) бібліотеки; г) театри, кінотеатри; д) телебачення; ж) філармонії; з) пам'ятники, пам'ятні знаки, пам'ятки архітектури.

5) Заклади фізичної культури та спорту: а) спортивні школи; б) спортивні споруди.

6) Транспортна інфраструктура: а) управління електротранспортом; б) управління муніципальним автотранспортом; в) автодор.

7) Державні установи (розміщені у будівлях, що належать територіальній громаді): а) пожежні служби; б) рятувальні служби; в) оборонні об'єкти; г) реєстрація актів цивільного стану та майнових прав; д) правоохоронної діяльності; ж) соціального страхування; з) пенсійного забезпечення; і) казначейського обслуговування; к) геодезична служба; л) метеорологічна служба.

II. Комунікації:

1) Комунальні господарства: а) підприємства електромереж; б) підприємства тепломереж; в) підприємства з водопостачання та водовідведення; г) житлово-комунальні підприємства; д) управляючі компанії (муніципальні).

2) Установи зв'язку (розміщені у будівлях, що належать територіальній громаді): а) пошта; б) установи зв'язку.

III. Території:

а) земельні ресурси (сільгоспугіддя, землі запасу, землі резервного фонду, землі природоохоронного фонду, присадибні ділянки, землі під забудовою у межах населених пунктів); б) шляхи; в) підприємства електромереж зовнішнього освітлення; г) підприємства зеленбуду; д) парки, сквери; е) полігони ТПП; ж) місця поховання; з) місця паркування автомобілі.

IV. Акваторії:

а) ставки; б) штучні водойми; в) озера; г) водосховища; д) річки.

Серед фінансових ресурсів у ІС окремо виділені доходи бюджету, витрати бюджету, базова та реверсна дотації, субвенції, гранти.

Щодо людських ресурсів, у ІС вони класифіковані за статтю, віком, освітою.

Розроблена інформаційна система (ІС) є комплексною електронною інформаційно-аналітичною системою, що призначена для автоматизації діяльності об'єднаної територіальної громади (ОТГ). Система містить три основних блоки: населення; фінанси та нерухомість.

ІС побудована за принципами відкритості, розвитку, можливості адаптації до зовнішніх змін та багаторівневості. Між рівнями забезпечений автоматизований обмін даними за допомогою універсальних модулів експорту-імпорту інформації.

Розроблена ІС забезпечує можливість веденні автоматизованого обліку в розрізі одного або декількох населених пунктів, що входять до складу ОТГ. У системі передбачено внесення інформації за певний період та запам'ятовування її. На основі цієї інформації можна швидко, легко і оперативно отримати необхідні дані для формування статистичних звітів за певний проміжок часу, аналітичної обробки даних та прогнозування показників за вказаними блоками даних.

На першому рівні система складається з автоматизованих робочих місць (АРМів) первинної ланки обліку по кожній підсистемі: населення, нерухомості та фінансів. Вона

значно прискорює введення і початкову обробку технічної інформації про кожний об'єкт, зменшує витрати живої праці, підвищує якість роботи. Система є відкритою для інформаційного обміну між підсистемами та програмними комплексами.

ІС реалізована у вигляді веб-системи. Передбачена можливість розгортання системи наступним чином: на власних серверних потужностях ОТГ – на фізичних серверах або у приватній хмарі; у хмарному середовищі – на віртуальних серверах, де для однієї громади має виділятися одна чи декілька окремих віртуальних машин.

Користувачами системи є:

а) Адміністратор – фахівець що здійснює загальні налаштування системи, відповідає за надання прав доступу користувачам та створення інформаційних слів і імпорт даних до них.

б) Редактор громади – посадова особа громади що відповідає за внесення інформації у інформаційну систему.

в) Користувач громади – посадова особа громади, що має право переглядати інформацію у громаді.

г) Відвідувач – зовнішні не авторизовані користувачі які переглядають зовнішню частину сайту.

Програмне забезпечення має закриту та відкриту частину. Закрита частина доступна адміністраторам системи та визначеним користувачам ОТГ. Відкрита частина доступна всім неавторизованим користувачам.

Загальнодоступна частина сайту адаптована до використання на мобільних пристроях.

У системі передбачено можливість імпорту даних з зовнішніх джерел та експорту даних інформаційних шарів у файли для подальшої передачі в інші системи або для публікації у формі відкритих даних.

На відміну від багатьох систем, які по принципу «інформаційного пилососу» викачують інформацію на державний рівень, не залишаючи її в базах даних громад, запропонована система є відкритою, інтероперабельною в вертикальному і горизонтальному напрямках, існує можливість накопичення інформації в своїх базах даних. Такі принципи побудови систем дають змогу розвивати їх в напрямі розвитку аналітичних можливостей, створення СПР, переходу до принципів організації місцевого самоврядування в формі об'єднаних територіальних громад. Розвиток інформаційної інфраструктури дасть змогу перетворити ОТГ у smart-громаду, залучити до прийняття рішень громадян – мешканців ОТГ.

Впровадження ІС управління ОТГ надасть можливість організувати роботу таким чином, щоб оперативно задовольняти всі інформаційні потреби працівників ОТГ, підвищити ефективність та оперативність управління, планування і використання всіх ресурсів об'єднаної територіальної громади.

Висновки з проведеного дослідження. У роботі проведений аналіз сутності територіальних громад, визначена матеріальна і фінансова основа місцевого самоврядування.

Запропоновано ресурси ОТГ згрупувати таким чином: а) природно-географічні – земельні, лісові, водні, мінерально-сировинні, біологічні та енергетичні; б) економічні – матеріальні (рухоме і нерухоме майно, комунікації), фінансові (доходи та витрати бюджету, дотації, субвенції, гранти), людські та нематеріальні (інформації, технології, комунікації).

Доведено, що умовою ефективного управління ОТГ є створення сучасних інформаційних систем, розробка ефективних механізмів збору, обробки та представлення інформації, процедур та технічних засобів обміну даними.

Розроблено інформаційну систему управління ОТГ, метою якої є створення єдиної спеціалізованої багаторівневої бази даних, що призначена для підвищення адміністративної та економічної ефективності та оперативності управління, планування і використання всіх ресурсів об'єднаної територіальної громади. Розроблена інформаційна система (ІС) є

комплексною електронною інформаційно-аналітичною системою, що призначена для автоматизації діяльності об'єднаної територіальної громади (ОТГ). Система містить три основних блоки: населення; фінанси та нерухомість. ІС є відкритою, інтегрованою в вертикальному і горизонтальному напрямках, існує можливість накопичення інформації в своїх базах даних. У системі передбачено можливість імпорту даних з зовнішніх джерел та експорту даних інформаційних шарів у файли для подальшої передачі в інші системи або для публікації у формі відкритих даних.

Список використаних джерел:

1. Батанов О.В. Територіальна громада – первинний суб'єкт муніципальної влади в Україні: поняття та ознаки / О.В. Батанов : [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.cvk.gov.ua/visnyk/pdf/2008_2/visnik_st_13.pdf.
2. Муркович Л. Територіальна громада як суб'єкт місцевого самоврядування в Україні: теоретичні аспекти / Л. Муркович : [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.dbuapa.dp.ua/vidavnicтво/2010/2010_02%285%29/10mliuta.pdf.
3. Молодожен Ю.Б. Поняття і сутність територіальної громади в системі місцевого самоврядування України / Ю.Б. Молодожен // Університетські наукові записки: Часопис Хмельницького університету. – 2006. – № 2. – С. 128-136.
4. Територіальна громада як базова ланка адміністративно-територіального устрою України: проблеми та перспективи реформування. Аналітична доповідь / Павлюк А. П., Олійник Д.І., Баталов О.А., Дацко О.І., Валушко І.В., Барвіцький С.Ю. – К.: НІСД, 2016. – 61 с.
5. Горошкова Л. А. Управління фінансовими потоками програм створення територіальних громад / Л. А. Горошкова, В. П. Волков, Г. В. Коваленко // Управління проектами та розвиток виробництва. – 2017. - №1 (61). – С.93-100.
6. Горошкова Л. А. Створення та управління продовольчими ресурсами територіальної громади / Л. А. Горошкова, В. П. Волков, Р. О. Карбівничий // Управління проектами та розвиток виробництва. – 2017. - №1 (61). – С.100-108.
7. Горошкова Л. А. Проектне управління ціноутворення у житлово-комунальному господарстві / Л. А. Горошкова, В. П. Волков, І. О. Карбівничий // Управління проектами та розвиток виробництва. – 2017. - №1 (61). – С.108-117.
8. Горошкова Л. А. Технологія якісного і кількісного управління територіальними громадами / Л. А. Горошкова, В. П. Волков, Г. В. Коваленко, Р. О. Карбівничий // Управління проектами та розвиток виробництва. – 2017. - №2 (62). – С. 29-41.
9. Горошкова Л.А. Кластерно-логістичний підхід в управлінні територіальними громадами / Л.А.Горошкова Л. А., В.П.Волков, Р.О.Карбівничий // Вісник Приазовського державного технічного університету. Серія: Економічні науки. – 2017. – Вип. 34.
10. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні»: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.Zakon2.rada.gov.ua/laws/show/280/97-вр>.
11. Конституція України: прийнята на 5 сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. - К.: Право, 1996. - 63 с.

References:

1. Batanov O.V. A territorial community - primary subject of municipal authority in Ukraine: concept and attribute / O.V. Batanov: [the Electronic resource]. - Retrieved from: http://www.cvk.gov.ua/visnyk/pdf/2008_2/visnik_st_13.pdf.
2. Murkovich L. A. territorial community as the subject of local self-management in Ukraine: theoretical aspects / L. Murkovich: [the Electronic resource]. - Retrieved from: http://www.dbuapa.dp.ua/vidavnicтво/2010/2010_02%285%29/10mliuta.pdf.
3. Molodozhen Y.B. Concept and essence of a territorial community in system of local self-management of Ukraine / Y.B. Molodozhen // University scientific slip: a magazine of Khmelnytskyi university. - 2006. - № 2. - P. 128-136.
4. Territorial community as a base part of the administrative - territorial device of Ukraine: problems and prospects of reforming. The analytical report. - K.: NISI, 2016. - 61 p.
5. Goroshkova L. Management of financial flows of the programs of creation of territorial communities / L. Goroshkova, V. Volkov, G.Kovalenko // Management of the projects and development of manufacture. - 2017. - №1 (61). – P. 93-100.
6. Goroshkova L. Creation and management of food resources of a territorial community / L. Goroshkova, V. Volkov, R. Karbivnychiy // Management of the projects and development of manufacture. - 2017. - №1 (61). – P. 100-108.
7. Goroshkova L. Design management ценообразования in a жилищно-municipal services / L. Goroshkova, V. Volkov, I. Karbivnychiy // Management of the projects and development of manufacture. - 2017. - №1 (61). – P. 108-117.

8. Goroshkova L. *Technology of qualitative and quantitative management of territorial communities* / L. Goroshkova, V. Volkov, G.Kovalenko, R. Karbivnychi // *Management of the projects and development of manufacture*. - 2017. - №2 (62). – P. 29-41.
9. Goroshkova L.A. *Cluster-logistical approach in management of territorial communities* / L.A. Goroshkova, V.P. Volkov, R.O Karbivnychi // *Bulletin Prazovskyi state technical university. A series: economic sciences*. – 2017 - N. 33. – P. 366 - 375.
10. *Law of Ukraine «About local self-management in Ukraine»: [the Electronic resource]*. - Retrieved from: <<http://www.Zakon2.rada.gov.ua/lows/show/280/97-вр>>.
11. *Constitution of Ukraine: accepted on 5 session Supreme the Ukraine of June 28, 1996 - K. Are glad: right, 1996*. - 63 p.

Keywords: *incorporated territorial community; resources; real estate; finance; population; information system.*

Ключові слова: *об'єднана територіальна громада; ресурси; нерухомість; фінанси; населення; інформаційна система.*

Ключевые слова: *объединенная территориальная община; ресурсы; недвижимость; финансы; население; информационная система.*

Перевірено на плагиат системою: <https://corp.unicheck.com/library/viewer/report/5137276>